

– система зовнішнього забезпечення якості повинна бути узгоджена зі своєю метою й не ускладнювати роботу навчальних закладів більше, ніж це необхідно для виконання завдань.

Особливість сучасних критеріїв оцінювання якості освіти полягає в тому, що вони передбачають свободу для університетів у формуванні навчальних планів; особливу увагу до якості підготовки фахівців; необхідність постійного вдосконалення освітніх програм для підвищення якості; стимулювання інновацій в освітніх стандартах [4].

В умовах інтеграційних процесів, які відбуваються сьогодні у світі, модернізації педагогічної освіти України відповідно до положень Болонської декларації, перед системою професійної освіти України постали нові завдання, шляхи розв'язання яких зумовлені підвищенням ролі особистості вчителя як фахівця і громадянина для поліпшення соціального господарського, культурного життя суспільства в умовах ринкової економіки. В утвердженні цих цінностей, які ще перебувають у зародковому стані, чільне місце належить новій генерації вчителів-європейців. Підготовка таких учителів є загальною потребою суспільства, що швидко змінюється, вибудовуючи нову історичну реальність – єдиний європейський освітній простір. Як держава Центральної Європи, Україна має орієнтуватися на участь у формуванні загальноєвропейського освітнього простору у процесі конструктивного діалогу із Заходом [5].

Список використаної літератури:

1. Пехота О.М., Прасол Н.О. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій в умовах інтеграції у світовий освітній простір – Електронний ресурс. – [Режим доступу] : http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/15371/1/Elita_2015_42_Pehota_Training.pdf

2. Кучай О. Професійна підготовка вчителя в умовах євроінтеграційних процесів // Інноваційність у науці і освіті : наукове видання до ювілею професора, доктора хабілітованого Франтішека Шльосека / [В. Кремень (голова редкол.), Є. Куніковські (заст. голови), Н. Ничкало (заст. голови)] ; упор.: Н. Ничкало; І. Савченко : Хмельницький національний університет. – К. : Богданова А. М., 2013. – С. 323-329.

3. Сабирова Д. Р. Обеспечение качества непрерывного педагогического образования в Великобритании (вторая половина XX в.). Диссертация на соискание ученой степени доктора педагогических наук. 13.00.01. – Казань, 2008. – 198 с.

4. Плачинда Т. Професійна підготовка майбутніх фахівців у контексті євроінтеграції – Електронний ресурс. – [Режим доступу] : <http://www.cuspu.edu.ua/ua/ntmd/konferentsiy/3-mizhnarodna-internet-konferentsiia-2015/sektsiia-1/3532-profesiyna-pidhotovka-maybutnikh-fakhivtsiv-u-konteksti-uevro-intehratsiyi>

5. Ковальова, С. М. Сучасні тенденції підготовки майбутнього вчителя у країнах Західної Європи // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2005. – № 25. – С. 171-173.

СУЧАСНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ В ШКОЛІ

Д. О. Йоненко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Провідним видом діяльності для школярів є навчання, тому необхідно шукати можливості підвищення їхньої активності в цьому процесі, що сприяє не тільки поліпшенню якості загальноосвітньої підготовки учнів, а й формуванню активної особистості [2, 7].

Для забезпечення якісних знань сучасність вимагає певних змін в освіті взагалі та в біологічній зокрема, її модернізацію, яка спрямована на забезпечення якості відповідно до новітніх досягнень науки, культури і соціальної практики, її узгодження з потребами життя [3, 10].

Що можна зробити, щоб учні з різним потенціалом одержали якнайбільше знань, умінь і навичок? Як розв'язати проблему недостатності часу, коли за сорок п'ять хвилин потрібно забезпечити ефективну роботу кожного з учнів? Як зробити кожний урок цікавим, захоплюючим і домогтися того, щоб він розвивав розумову активність учнів, пізнавальний інтерес? Які педагогічні технології дають змогу дитині розкрити знання, що вчитель оцінить справедливо? Ці питання актуальні в усі часи. Існує безліч різноманітних прийомів організації занять, які домагаються учням виявити свої здібності [3, 14].

Є.П. Бруновт та І.Д. Зверев класифікують методи за двома показниками: за ступенем самостійної активності учнів (методи пояснювально-ілюстративні, частково-пошукові, дослідницькі) і за джерелом знань (методи словесні, наочні, практичні). У поєднанні цих двох рядів утвориться дев'ять груп методів.

Підкреслюючи необхідність вдумливого розв'язання питання про поєднання методів на одному уроці, не можна плутати це питання з поняттям різноманіття методів. Їхнє поєднання характеризується як міра реалізації обґрунтованого вибору методів для даного уроку, що диктується взаємодоповнюваністю і здатністю одного методу підсилити властивості іншого. Кожен метод не може бути ефективним, якщо він ізольований і діє як «відокремлений засіб» (А. С. Макаренко) [5, 41].

Застосування прикладного програмного забезпечення дає змогу вивести сучасний урок біології на якісно новий рівень, оскільки активізує процес навчання шляхом використання нових привабливих форм подання навчальної інформації, залучає школярів до активної пізнавальної діяльності завдяки новизні та нетрадиційності викладання нового матеріалу [4, 26].

Досягнення сучасної біології часто створюють проблемні ситуації, які торкаються кожної людини. Розібратися в цих складних проблемах допоможуть розробки рольових ігор, створені вченими і педагогами Європейського молекулярно-біологічного товариства для вчителів і учнів країн Євросоюзу. Ці розробки ознайомлять українських читачів з найновішими відкриттями в галузі молекулярної біології і їхньою практичною реалізацією в повсякденному житті сучасного людства [6, 17].

Досить цікавою формою роботи вчителя є проведення бінарних уроків. Ця форма роботи потребує тісного зв'язку з учителями інших предметів, але вона дає змогу підвищити ефективність засвоєння учнями матеріалів курсу та вироблення ними розуміння взаємозв'язків між різними навчальними дисциплінами [1, 34].

Доцільно використовувати дидактичні матеріали з елементами фольклору на уроках біології. Такі матеріали сприятимуть значному підвищенню інтересу учнів до вивчення біології, опануванню навчальних матеріалів та забезпеченню зв'язку з іншими предметами [7,8].

Особливу увагу потрібно приділити проведенню біологічних досліджень у шкільних умовах. Це дасть змогу значно підвищити ефективність досліджень біологічних гуртків, робіт МАН та проектів, екологічних олімпіад.

Отже, педагог повинен знайти такі способи керівництва навчальним процесом, які б постійно стимулювали активність, пробуджували й розвивали пізнавальний інтерес учнів, виховували в них допитливість, прищеплювали творчій підхід до навчання; таким чином, сприяли б розвитку пізнавальних сил учнів, готували їх до самоосвіти [3, 19].

Список використаної літератури:

1. Бінарні уроки та зв'язок із іншими предметами під час викладання біології / уклад. К. М. Задорожний. - Х. : Основа, 2008. - 142 с.
2. Грицай Н. Б. Методика навчання біології : навчальний посібник / Н. Б. Грицай. – Рівне : ТЗОВ «Дока центр», 2016. – 272 с.

3. Загальна методика навчання біології : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Мороз, А. В. Степанюк, О. Д. Гончар [та ін.] ; за ред. І. В. Мороза. - К: Либідь, 2006. - 593 с.
4. Загубинога, О. О. Використання інтерактивних технологій під час вивчення екології : навч.-метод. посіб. / О. О. Загубинога, Г. С. Науменко. - Х. : Основа, 2008. - 314 с.
5. Свінченко, І. А. Групові форми навчання у викладанні біології. Ч. II / І. А. Свінченко. – Х. : Основа, 2011. – 92 с. : іл. – (Бібліотека журналу «Біологія» ; вип. 10 (106))
6. Сучасна біологія для учнів у рольових іграх : навч.-метод. посіб. / уклад. К. М. Задорожний, Т. П. Клименко. - Х. : Основа, 2005. - 94 с.
7. Шевченко, Н. І. Використання фольклору на уроках біології : дидактичні матеріали : [навч.-метод. посіб.] / Н. І. Шевченко. - Х. : Основа, 2011. - 111 с.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент Л. Ю. Вовкочин

ТЕХНІКА НАЛАШТУВАННЯ УЧИТЕЛЯ НА ПУБЛІЧНУ ТВОРЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ

А. В. Манько

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

У сучасних умовах розвитку освіти особлива увага приділяється високопрофесійному педагогу, який володіє творчим потенціалом, здатному до саморозвитку та самовдосконалення, створенню та передачі цінності. Професійна майстерність - це мистецтво навчання і виховання, доступне кожному педагогу (вихователю), але потребує постійного вдосконалення. Педагог стає майстром своєї справи, професіоналом у міру того, як він освоює і розвиває педагогічну діяльність, визнаючи педагогічні цінності [1, с. 60].

Освіта ХХІ століття орієнтує на вільний розвиток людини, творчу ініціативу, самостійність і конкурентоспроможність.

Сьогодні соціальний запит зроблено на творчу індивідуальність, готовність педагога діяти в неординарних ситуаціях, що припускає наявність неповторних індивідуальних властивостей. Сучасний педагог інтегрує в собі духовно-моральну, естетичну та інтелектуальну культуру, готовність до постійного самовдосконалення [3, с. 124].

При вивченні педагогічної творчості та активізації ролі вчителя в педагогічному процесі виникає проблема формування артистизму - важливого професійного якості особистості, сприяючого її успішної самореалізації та рішенням професійно-творчих завдань. Це вимагає від педагога не тільки досконалого володіння предметом, який він викладає, не тільки володіння педагогікою, сучасної дидактикою, педагогічною психологією, а й певною мірою артистизмом, мистецтвом акторської майстерності. У зв'язку з цим, тема акторської майстерності в роботі педагога дуже актуальна.

Прояв майстерності полягає в успішному розв'язанні завдань і високий рівень організації навчально-виховного процесу. Одним з проявів педагогічного професійної майстерності є артистизм педагога. Артистизм і майстерність - категорії одного порядку, тісно взаємопов'язані між собою [2, с. 479].

У зв'язку з цим, інтерес дослідників до проблеми навчання майбутніх учителів у педагогічних вузах засобами театрального мистецтва, в останнє десятиліття значно виріс. Так, Б.Т. Лихачов вважає, що педагогічна майстерність є частиною педагогічного мистецтва і виражається в сучасному володінні педагогом методами і прийомами, всім арсеналом педагогічних умінь і навичок, що забезпечують практичне втілення педагогічного мистецтва в процесі формування особистості.